

Nr 100

Av herr Nilsson i Svalöv m. fl., om avdrag vid beskattningen för avsättning till brand- och stormskadefond vid skogsbruk, m. m.

(Lika lydande med motion nr 78 i Första kammaren)

Den svenska inkomstbeskattningen bygger på principen om beskattningsårets slutenhet. Detta innebär bl. a. att en inkomst, som i och för sig är hänförlig till flera år men av tekniska skäl kommer fram och redovisas ett visst beskattningsår, i sin helhet tages till beskattning under ett och samma år. Progressiviteten i den statliga inkomstbeskattningen leder då ofta till att skatten blir hårdare än om inkomsten fördelats på de år till vilken den egentligen hör.

Olika möjligheter har i vår skattelagstiftning tillskapats för att motverka eller lindra den av nämnda skäl uppkomna merbeskattningen. Vi vill här blott erinra om rätten att tillämpa särskild skatteberäkning för viss ackumulerad inkomst och om den 1960 införda rätten till förlustavdrag. Vad angår den sistnämnda har från vårt håll förslag väckts senast vid innevarande riksdag om en fullständigare resultatutjämning. En sådan skulle lösa många av de problem som äger samband med principen om beskattningsårets slutenhet och är därför i hög grad angelägen. Intill dess bättre möjligheter till resultatutjämning erhålles är emellertid bestämmelserna om särskild skatteberäkning för ackumulerad inkomst av mycket stor betydelse. Vi framför nedan förslag i anknytning till denna fråga.

Tvångsåterföring av medel som avsatts å skogskonto

Rätten att avsätta medel till skogskonto utgör ett värdefullt inslag i försöken att få en rättvisare beskattning av inkomster som hänför sig till flera år men framkommer under visst beskattningsår. I vissa fall kan emellertid syftet härmed förfelas, nämligen då en tvångsåterföring av insatta medel måste ske i samband med avyttring av fastighet, skifte av dödsbo eller bodelning. För att i dylika fall en för hög skattebelastning skall kunna undvikas är det angeläget att någon form av utjämning möjliggöres. Detta kan ske om uttaget får betraktas såsom ackumulerad inkomst.

Enligt 3 § 2 mom. 8) förordningen angående beräkning av statlig inkomst för ackumulerad inkomst skall intäkt, som uppkommit genom att avsättning till särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertill-

gångar återförts till beskattning, under viss förutsättning få betraktas som ackumulerad inkomst. Motsvarande bestämmelse bör enligt vår mening införas beträffande medel som avsatts till skogskonto och tvångsåterföres i fall som ovan berörts. Vi föreslår nedan härför erforderlig ändring av författningstexten.

Inrättande av brand- och stormskadefond vid skogsbruk

Möjligheter att avsätta medel å skogskonto föreligger även för intäkt på grund av försäkring i samband med skada å växande skog genom brand, stormfällning m. m. Alternativt kan sådan ersättning betraktas såsom ackumulerad inkomst. I vissa fall kan emellertid omfattningen av skadorna vara så stora att ersättningarna härför avser tillväxt under ett betydligt antal flera år än de tio som i nyssnämnda fall maximalt är tillåtna för utjämning av inkomsten respektive inkomstskatten. Hänsyn härtill bör enligt vår mening tagas vid skattelagstiftningens utformande. Närmast till hands synes oss vara att medge inrättande av brand- och stormskadefond vid skogsbruk och tillåta skattefria avsättningar till sådan fond. Vi vill erinra om att för rörelse och för jordbruk med bokföringsmässig redovisning tillskapats möjlighet i fall av brandskada å lager och inventarier att genom avsättning till investeringsfond för förlorade lagertillgångar och inventarier helt häva den skattemässiga verkan av branden. Det vore rimligt att för skogens del inrätta en motsvarighet till dessa s. k. eldsvådefonder. I en sådan brand- och stormskadefond borde få insättas hela det uppburna försäkringsbeloppet samt den likvid som avser avverkad brandskadad eller stormfälld skog. Vi föreslår att riksdagen hemställer hos Kungl. Maj:t om förslag snarast möjligt till regler för beskattningen i samband med inrättande av sådan fond.

Detta bör inte få leda till att bestämmelserna om skatteberäkning för ackumulerad inkomst i avsedda fall upphäves, låt vara att denna skatteberäkning inte kan medges samtidigt med fondavsättning. Hänsyn bör nämligen tagas till de fall där fastigheten är högt belånad och skadorna är av den omfattningen att lånet eller viss del därav på grund härav uppsäges till återbetalning. Möjligheterna till fondavsättning kan i sådant fall vara obefintliga.

Aberopande det anförda hemställer vi,
att riksdagen måtte

- 1) antaga följande

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 3 § 2 mom. förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst

Härigenom förordnas, att 3 § 2 mom. förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst skall erhålla följande ändrade lydelse.

3 §.

2 mom. I fråga — — — jordbruksfastigheten; samt

8) intäkt, som uppkommit därigenom att avsättning till särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar återförts till beskattning under sådana förhållanden att, därest det återförda beloppet i stället utgjort köpeskilling för de förlorade tillgångarna, köpeskillingen enligt 6) och 7) ovan skulle ansetts såsom ackumulerad inkomst, så ock intäkt, som uppkommit därigenom att avsättning till skogskonto återförts till beskattning i samband med överlåtelse av jordbruksfastighet genom avyttring, skifte av dödsbo eller bodelning, dock att ränta som tillägges det återförda beloppet icke skall anses utgöra sådan inkomst.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

2) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte snarast förelägga riksdagen förslag till inrättande av brand- och stormskadefond vid skogsbruk med rätt till skattefri avsättning till sådan.

Stockholm den 21 januari 1964

Eric Nilsson

i Svalöv

Elias Jönsson

i Ingemarsgården

Tage Magnusson

i Borås

Johannes Antonsson

Axel Gustafsson

Yngve Hamrin

Bengt Börjesson

i Falköping

Carl Eric Hedin

Nr 101

Av herr Nordgren m. fl., angående förvärvsavdraget för gift kvinna.

(Lika lydande med motion nr 80 i Första kammaren)

Stockholm den 20 januari 1964

Hans Nordgren

Karin Wetterström

Gösta Darlin

C. G. Regnéll

Carl Eric Hedin